

Đáp án bài 31 trang 59 sách giáo khoa đại số 9

Đề bài:

a) Vẽ đồ thị của hàm số :

$$y = x + 1; \quad y = \frac{1}{\sqrt{3}}x + \sqrt{3}; \quad y = \sqrt{3}x - \sqrt{3}$$

b) Gọi α, β, γ lần lượt là các góc tạo bởi các đường thẳng trên và trục Ox.

$$\text{Chứng minh rằng } \operatorname{tg}\alpha = 1, \quad \operatorname{tg}\beta = \frac{1}{\sqrt{3}}; \quad \operatorname{tg}\gamma = \sqrt{3}$$

Tính số đo các góc α, β, γ .

Hướng dẫn giải:

a) Cách vẽ đồ thị hàm số $y = ax + b, (a \neq 0)$: Đồ thị hàm số $y = ax + b (a \neq 0)$ là đường thẳng:

+) Cắt trục hoành tại điểm $A(-\frac{b}{a}; 0)$.

+) Cắt trục tung tại điểm $B(0; b)$.

Xác định tọa độ hai điểm A và B sau đó kẻ đường thẳng đi qua hai điểm đó ta được đồ thị hàm số $y = ax + b (a \neq 0)$.

b) Góc tạo bởi đường thẳng $y = ax + b (a \neq 0)$ là góc α ta có: $\tan\alpha = a$.

+) Với $a < 0$, góc α là góc tù.

+) Với $a > 0$, góc α là góc nhọn.

Hoặc sử dụng công thức lượng giác trong tam giác vuông:

$$\Delta ABC \text{ vuông tại } A \text{ khi đó: } \tan B = \frac{AC}{AB}$$

Đáp án:

a)

$$+ y = x + 1$$

$$\text{Cho } x = 0 \Rightarrow y = 0 + 1 = 1 \Rightarrow A(0; 1)$$

$$\text{Cho } x = -1 \Rightarrow y = -1 + 1 = 0 \Rightarrow B(-1; 0)$$

Đồ thị hàm số $y = x + 1$ là đường thẳng đi qua hai điểm $A(0; 1)$ và $B(-1; 0)$

$$+ y = \frac{1}{\sqrt{3}}x + \sqrt{3}$$

$$\text{Cho } x = -3 \Rightarrow y = \frac{1}{\sqrt{3}} \cdot (-3) + \sqrt{3} = 0 \Rightarrow D(-3; 0)$$

$$\text{Cho } x = 0 \Rightarrow y = \frac{1}{\sqrt{3}} \cdot 0 + \sqrt{3} = \sqrt{3} \Rightarrow C(0; \sqrt{3})$$

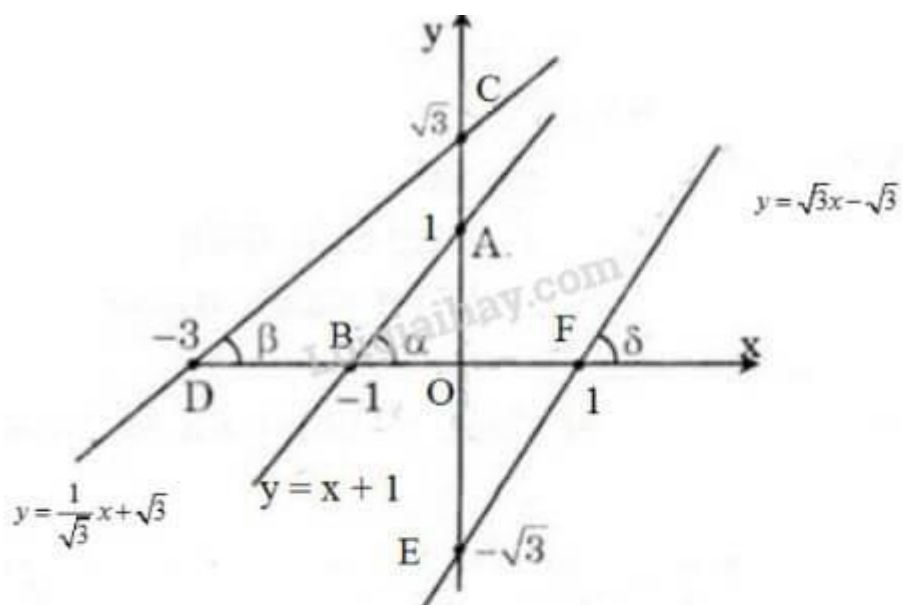
Đồ thị hàm $y = \frac{1}{\sqrt{3}}x + \sqrt{3}$ là đường thẳng đi qua hai điểm $D(-3; 0)$ và $C(0; \sqrt{3})$

$$+ y = \sqrt{3}x - \sqrt{3}$$

$$\text{Cho } x = 0 \Rightarrow y = \sqrt{3} \cdot 0 - \sqrt{3} = -\sqrt{3} \Rightarrow E(0; -\sqrt{3})$$

$$\text{Cho } x = 1 \Rightarrow y = \sqrt{3} \cdot 1 - \sqrt{3} = 0 \Rightarrow F(1; 0)$$

Đồ thị hàm số $y = \sqrt{3}x - \sqrt{3}$ là đường thẳng đi qua hai điểm $E(0; -\sqrt{3})$ và $F(1; 0)$

b)

Cách 1:

+ Đường thẳng $y = x + 1$ có hệ số góc là 1

Suy ra $\tan \alpha = 1 \Leftrightarrow \alpha = 45^\circ$

+ Đường thẳng $y = \frac{1}{\sqrt{3}}x + \sqrt{3}$ có hệ số góc là $\frac{1}{\sqrt{3}}$

Suy ra $\tan \beta = \frac{1}{\sqrt{3}} \Leftrightarrow \beta = 30^\circ$

+ Đường thẳng $y = \sqrt{3}x - \sqrt{3}$ có hệ số góc là $\sqrt{3}$

Suy ra $\tan \gamma = \sqrt{3} \Leftrightarrow \gamma = 60^\circ$

Cách 2:

+ Quan sát hình vẽ, dễ thấy:

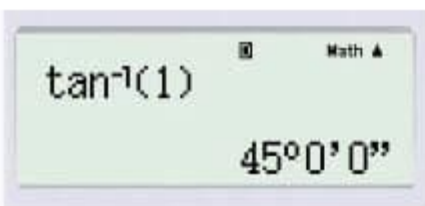
$$OA = OB = OF = 1, OE = OC = \sqrt{3}, OD = 3.$$

+ Xét $\triangle OAB$ vuông tại O

$$\Rightarrow \tan \alpha = \tan B = \frac{OA}{OB} = \frac{1}{1} = 1$$

$$\Rightarrow \alpha = 45^\circ$$

Thực hiện bấm máy tính:

+ Xét $\triangle ODC$ vuông tại O

$$\Rightarrow \tan \beta = \tan D = \frac{OC}{OD} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow \beta = 30^\circ$$

+ Xét $\triangle OEF$ vuông tại O

$$\Rightarrow \tan \beta = \tan \widehat{OFE} = \frac{OE}{OF} = \frac{\sqrt{3}}{1} = \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \gamma = 60^\circ$$

Lại có $\widehat{OFE}$ và γ là hai góc đối đỉnh $\Rightarrow \widehat{OFE} = \gamma$.

Vậy $\gamma = 60^\circ$.